Lieta Nr.C30599514
Lietvedības Nr.C-2374-15/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 1.jūnijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Maike
ar sekretāri A.Āboltiņu,
2015.gada 18.maijā
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. A/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un komunālo maksājumu parāda piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk tekstā arī prasītājs) iesniedza tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā arī atbildētāja) par parāda, un līgumsoda piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" parādu par /adrese/, apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem EUR 7081,10 apmērā, līgumsodu EUR 3977,88 apmērā, visus tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājai, saskaņā ar Zemesgrāmatas nodalījuma informāciju, 2000.gada 19.septembrī nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu /adrese/. 2000.gada 18.septembrī ar atbildētāju bija noslēgts Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums.

Savas saistības saskaņā ar minēto līgumu atbildētājs neizpildīja. Par dzīvokļa apsaimniekošanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem atbildētājs nav maksājis. Par laika periodu no 2010.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 1.novembrim atbildētājai izveidojies parāds par dzīvokļa apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem EUR 7081,10 apmērā. Saskaņā ar, Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma, 3.4.punktu, par maksājumu kavējumu atbildētājam tika aprēķināts līgumsods 0,1% apmērā no parāda summas par katru kavējuma dienu. Par laika periodu no 2010.gada 1.septembra līdz 2014.gada 1.novembrim, atbildētājai tika aprēķināts līgumsods EUR 3977,88 apmērā.

Prasītājs savu prasību pamato uz Civillikuma 994., 1587., 1651., 1652., 1662.,

1716., 1720., 1732., 1779., 1828.pantu, „Dzīvokļa īpašuma likuma” 10.pantu.

2014.gada 23.decembrī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka lūdz ņemt vērā viņas ienākumus, kā arī izvērtēt to, ka viņa viena audzina trīs bērnus, kas bija par iemeslu tam, ka dzīvoklis tika ieķīlāts, pasliktinoties finansiālajai situācija, bija nepieciešams dzīvokli vairākas reizes pārkreditēt. Visos gadījumos, slēgtie līgumi paredzēja nomaksāt dzīvokļa parādu, kas tika arī izdarīts, tika panākta vienošanās, ka pārmaksātā summa tiks pārrēķināta. Tagad, vēršoties namu pārvaldē, viss ir pazudis, un vecos rēķinus vairs neizsniedz.

Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasībā un prasības precizējumos norādītajiem argumentiem un apsvērumiem, lūdza prasību apmierināt.

Atbildētāja uz tiesas sēdi neieradās. Atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots Civilprocesa likuma 54.pantā un 56.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētājas dzīvesvietu, kas saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datu bāzē pieejamo informāciju ir arī atbildētājas deklarētā dzīvesvieta.

2015.gada 18.maijā tiesā saņemts atbildētājas iesniegums, kurā norādīts, ka kopš 1980.gada strādā un mācās, visus šos gadus ir strādājusi skolā, šobrīd izveidojusies situācija radījusi nopietnas veselības problēmas, lūdz rast iespēju atlikt tiesas sēdi, jo veselības stāvokļa dēļ nevar pilnvērtīgi tajā piedalīties un aizstāvēt savas intereses. Iesniegumam pievienota darba nespējas lapa A. Darbnespējas lapas A kopija, kas ir pievienota 2015.gada 18.maija iesniegumam, neatbilst 2001.gada 3.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība” (redakcijā, kas spēkā no 02.03.2012.), kuros noteikts, ka ārstam vai ārsta palīgam attiecīgajā veidlapā jānorāda pacientam noteiktais ārstēšanās režīms – „stacionārs”, „mājas” vai „brīvais”. 2015.gada 14.maijā izsniegtajā darbnespējas lapā A nav norādīts /pers. A/ noteiktais ārstēšanas režīms. Ārstniecības personas izsniegta izziņa, kurā būtu apstiprināts, ka atbildētājai noteikts tāds ārstēšanās režīms, kas liedz ierasties uz tiesas sēdi, tiesai arī nav iesniegts. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst atbildētājas neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnotu, jo nepastāv objektīvi novērtējami apstākļi, kas dotu tiesai pamatu atbildētājas neierašanos atzīt par attaisnotu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 74.panta septītās daļas 2.punktu pusēm ir pienākums savlaicīgi rakstveidā paziņot par iemesliem, kuru dēļ nevar ierasties uz tiesas sēdi, iesniedzot par to pierādījumus.

Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav iesniegusi tiesā nekādus dokumentus, kas apliecinātu, ka viņas neierašanās ir attaisnojoša, tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu, līdz ar to tiesa uzskata, ka iespējams izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes, jo tiesa nekonstatē arī Civilprocesa likuma 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji, turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētāja, pamatojoties uz 2000.gada 11.septembra pirkuma līguma pamata, ieguvusi īpašuma tiesības uz /adrese/, kas reģistrētas Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas nodalījumā /numurs/ 2000.gada 19.septembrī..

2000.gada 18.septembrī atbildētāja ir noslēgusi ar prasītāju Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu, saskaņā, ar kuru atbildētāja apņemas segt mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumus proporcionāli viņa dzīvokļa kopējai platībai.

No lietā iesniegtā piedzenamās summas aprēķina izriet, ka uz 2014.gada 1.novembri kopējais parāda apmērs ir EUR 11058,98, kas sastāv no pamatparāda EUR 7081,10 apmērā, un līgumsoda EUR 3977,88 apmērā.

Tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja nebūtu saņēmusi prasītāja sniegtos pakalpojumus.

Tiesai netika iesniegti nekādi pierādījumi, ka atbildētāja ir apmaksājusi rēķinus, līdz ar to tiesa uzskata, ka nav pamata neticēt prasītāja argumentiem, ka samaksa prasītāja norādītajā laika periodā nav veikta, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, fakts, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Arī atbildētājas paskaidrojumiem pievienotās konta izdrukas nepierāda samaksas faktu prasītājam.

Tā kā saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesiski noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, tad no atbildētājas prasītāja labā piedzenams pamatparāds EUR 7081,10 apmērā.

Civillikuma 1652.pantā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis (..), kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc paražas.

Civillikuma 1716.pants (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās.

Saskaņā, ar 2000.gada 18.septembra, Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma Nr.P1801 3.4.punktu, maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī maksājumu par pakalpojumiem kavējuma gadījumā, par katru nokavēto dienu maksājams līgumsodu 0,1% apmērā no kopējās parāda summas.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas līgumsodu par laika periodu no 2010.gada 1.septembra līdz 2014.gada 1.novembrim EUR 3977,88 apmērā.

Augstākās tiesas Senāta judikatūrā, kas izveidojusies ar Senāta 2004.gada 2.septembra spriedumu lietā Nr. SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-48, 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr. SKC-212, 2010.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-113, Senāts atzinis, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrētos apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Kā redzams no lietas materiāliem, atbildētājs maksājumus pilnā apmērā neveic no 2010.gada jūlija, prasītājs prasību pret atbildētāju tiesā iesniedzis 2014.gada 12.novembrī, tādējādi nepamatoti radot iespēju palielināties līgumsoda apmēram.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja ir kavējusi 2000.gada 18.septembra Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma Nr.P1801 noteikto maksājumu samaksas termiņu, tādēļ prasītājs ir tiesīgs saņemt līgumsodu. Prasītāja aprēķinātais līgumsods EUR 3977,88 apmērā tiesas ieskatā nav vērtējams kā samērīgs. Samērojot pušu tiesiskās intereses nolūkā nodrošināt prognozējamas un atbildīgas civiltiesiskās apgrozības attiecības, lai šīs lietas ietvaros līgumsods nodrošinātu prasītāja zaudējumu atlīdzību, ievērojot samērīguma un taisnīguma principu, tiesa atzīst, ka līgumsods samazināms līdz 20% no kavētā pamatparāda maksājuma, tādējādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams līgumsods EUR 1416,22 apmērā**.**

Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma un pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasītāja prasība ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājam pamatparādu EUR 7081,10 apmērā un līgumsodu EUR 1416,22 apmērā. Prasība daļā par līgumsoda piedziņu EUR 2561,66 apmērā noraidāma.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājas prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu proporcionāli prasījuma apmierinātajai daļai EUR 563,57 apmērā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi. Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem prasītājam ir tiesība par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus 6% gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta otro daļu, ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājam labprātīgi izpildāms desmit dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.^{1}pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt daļēji SIA „Rīgas namu pārvaldnieks” prasību pret /pers. A/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un komunālo maksājumu parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, vienotais reģistrācijas numurs 40103362321, pamatparādu EUR 7081,10 apmērā, līgumsodu EUR 1416,22 apmērā, tiesas izdevumus – valsts nodevu EUR 563,57 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 apmērā, kopā EUR 9065,59 (deviņi tūkstoši sešdesmit pieci *euro* un piecdesmit deviņi *centi*).

Atzīt, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, reģistrācijas Nr.40103362321, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6 % gadā no pamatparāda summas EUR 7081,10 (septiņiem tūkstošiem astoņdesmit viena *euro* un desmit *centiem*) par laiku līdz sprieduma izpildes dienai.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda piedziņu EUR 2561,66 (divi tūkstoši pieci simti sešdesmit viens *euro* un sešdesmit seši *centi*) apmērā.

Noteikt, ka spriedums /pers. A/, personas kods /personas kods/, labprātīgi izpildāms 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena noteikta 2015.gada 8.jūnijs.

Tiesnese K.Maike